

מדינת ישראל – משרד הבריאות

החטיבה לעניני בריאות

מנהל רפואה

חוזר מס': 5/2010

ירושלים, כ"ו שבט, תש"ע
10 פברואר, 2010

תיק מס': 2/14

אל: מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
מנהלי בתי חולים כלליים

הנדון: טיפול בילדים עם הפרעה בשטף דיבור (גמגום)

כללי

1. חוזר זה קובע כללים להפניית ילדים עם חוסר שטף בדיבור לאבחון וטיפול במערך ההתפתחותי. טיפול זה כלול בסל שירותי הבריאות עפ"י חוק בריאות ממלכתי.

רקע

הפרעה בשטף הדיבור הנה תופעה שכיחה בילדים ומופיעה ב – 4-5% מכלל הילדים. ב-75% - 80% מתרחשת החלמה ספונטנית. תהליך ההחלמה יכול להיות ממושך ומעורב בקשיים תקשורתיים, רגשיים וחברתיים מורכבים ומכאן חשיבות האבחון המוקדם. ניתן להעריך כי כ-2% מהילדים זקוקים לטיפול בגמגום, שהנו לעיתים קל וקצר טווח ולעיתים מורכב יותר, במיוחד כאשר ישנן לקויות התפתחותיות או תפקודיות נוספות. אבחון מוקדם משפר את תוצאות הטיפול ולעיתים אף ניתן להסתפק בהדרכת הורים בלבד.

כתובת המשרד: רח' רבקה 29, קומה 4, ירושלים
מען למכתבים: ת"ד 1176, ירושלים, מיקוד – 91010
טלפון: 02 – 5681280 פקס: 02 – 6725821
דואר אלקטרוני: mminhal@moh.health.gov.il

ההערכה היא כי כרבע מכלל מקרי הגמגום הדורשים טיפול, יזדקקו גם למעורבות של גורמים פסיכולוגיים או התפתחותיים אחרים. גורמים כאלה המטפלים בילדים עד גיל 6 שנים במסגרת התוספת השנייה לחוק בריאות ממלכתי נמצאים רק במערך ההתפתחותי.

3. מטרה:

מטרת חוזר זה להסדיר את תהליכי ההפניה, האבחון והטיפול בילדים הסובלים מליקויים בשטף הדיבור.

4. אחריות

הפניה - האחריות להפניה הינה של רופאי הילדים / משפחה בקהילה. הילד יופנה לקלינאי תקשורת מטעם הקופה המבטחת.

5. אבחון: אבחון יעשה על ידי קלינאי התקשורת המוסמך ע"י הקופה המבטחת אשר

יחליט על הצורך בטיפול / הדרכה.

במידה והקלינאי תקשורת רואה צורך בשיתוף של גורמים התפתחותיים (בשל מעורבות נדרשת של גורמים מקצועיים נוספים) יופנה הילד למכון להתפתחות הילד להמשך אבחון וטיפול.

6. טיפול:

6.1. אם אין צורך במעורבות של גורמים נוספים, יעשה הטיפול בילדים עם גמגום

ע"י קלינאי תקשורת ויכול להתקיים במכוני השמיעה ודיבור של קופות החולים, במרפאות הדיבור של בתי החולים ובמסגרות פרטיות שונות.

6.2. בכל מצב בו הילד זקוק למעורבות של גורמים מקצועיים נוספים, יטופל

הילד במערך ההתפתחותי.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדרכם.

ב ב ר כ ה,
ד"ר חזי לוי
ראש מינהל הרפואה

העתק : המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי
ס/מנכ"ל בכיר למנהל ולמשאבי אנוש
ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה
ס/מנכ"ל לכלכלת בריאות
ס/מנכ"ל לתכנון תיקצוב ולתימחור
ס/מנכ"ל קופות חולים
ס/מנכ"ל להסברה ויחסים בינלאומיים
ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות
נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי
היועצת המשפטית
אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד
ראש שרותי בריאות הציבור
רופאי מחוזות – לשכות בריאות מחוזיות
מנהל האגף למדיניות טכנולוגיות רפואיות
ראש שרותי בריאות הנפש
מנהל האגף לרפואה כללית
מנהל האגף לרפואה קהילתית
מנהל אגף הרוקחות
מנהל האגף לשרותי מידע ומחשוב
מנהלת תחום רישום ומידע רפואי
מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות
מנהל האגף לשעת חרום
מנהל האגף למקצועות בריאות
מנהלת האגף להבטחת איכות
מנהל אגף ביקורת פנים
פסיכולוגית ראשית ארצית
מפקחת ארצית ריפוי בעיסוק
מרכזת המועצות הלאומיות
מנהלת השרות הארצי לעבודה סוציאלית
הספרייה הרפואית
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית

אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הנפש
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הציבור
אחות ראשית – קופ"ח הכללית
הרופא הראשי האגף לטיפול במפגר - משרד הרווחה
קרפ"ר – צ.ה.ל
רע"ן רפואה- מקרפ"ר
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
קרפ"ר – משטרת ישראל
מנכ"ל הסתדרות מדיצינית – "הדסה"
רכז הבריאות , אגף תקציבים – משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל
מנהלת המחלקה לניהול סיכונים - חברת ענבל

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: - www.health.gov.il

סימוכין : 27457909